

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

Tobačna ulica 5 | 1000 Ljubljana
T 01 230 95 00 | F 01 230 95 40
zrsvn.oe@zrsvn.si | www.zrsvn.si

OBČINA DIVAČA	
Prejeto:	02. 12. 2015
Šifra zadeve:	OPN-0004/2013-L1
Sig. z.:	305
Vred.:	
Pril.:	

Številka: 5-III-835/2-O-2014/BFMSACG
Datum: 24.12.2014

EM-GE d. o. o.
Pavšičeva 6
1000 LJUBLJANA

ZADEVA: Naravovarstvene smernice za Občinski podrobni prostorski načrt za Kamnolom Laže – 1, v občini Divača

Na osnovi vaše vloge št. 1/2014/PeB z dne 25.11.2014, prejete dne 26.11.2014 izdajamo v skladu s 97. in 98. členom Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 - ZON-UPB2, 61/06 - Zdru-1, 32/08-odlUS in 8/10 - ZSKZ – B in 46/14), naravovarstvene smernice za Občinski podrobni prostorski načrt za Kamnolom Laže – 1 v občini Divača.

Vlogi ste priložili:

- Osnutek OPPN (na zgoščenki)

OPPN za del območja kamnoloma Laže - 1 (OPPN kamnolom Laže – 1, 2. etapa), katerega namen je omogočiti širitev kamnoloma in zagotoviti dodatne količine mineralne surovine, predstavlja prostorsko nadaljevanje v smeri proti severu od obstoječega kamnoloma Laže. Severna meja območja OPPN je koridor VN daljnovodov, južna meja je plato separacije, drobilnice, deponije, asfaltne baze in betonarne, zahodna meja je meja raziskovalnega prostora, severna meja pa je določena s potmi s parcelnimi številkami 1316/80, 1316/82 in 1316/85, vse k. o. Laže.

Območje OPPN za del območja kamnoloma Laže - 1 (OPPN kamnolom Laže – 1, 2. etapa) obsega po fazah parcele oz. dele parcel s številkami:

- Faza I: 1316/101, 1316/39, 1316/81 (delno, pot).
- Faza II: 1316/37, 1316/38, 1316/28, 1316/29 (delno), 1316/30, 1316/34, 1316/35, 1316/36, 1320/12, 1320/13, 1320/14, 1316/81 (pot), 1316/83 (delno pot).
- Faza III: 1316/31 (delno), 1316/29 (delno), 1316/83 (delno pot).

Površina območja obsega 19,08 ha, vse k. o. Laže.

V območju obdelave potekata tudi dve občinski poti na naslednjih parcelah: 1316/81 in 1316/83, vse k. o. Laže. Skupna površina obeh parcel obsega 0,27 ha.

Za območje Občine Divača je Zavod RS za varstvo narave, OE Nova Gorica izdelal Naravovarstvene smernice za OPN Občine Divača (nalog št. 5-III-984/5-O-11/ACG, Nova Gorica, februar 2012), v katerih je v skladu z ZON podana vsebina za področje ohranjanja narave za celotno občino in tudi za območje obravnavanega OPPN.

1 UVOD

Naravovarstvene smernice so strokovno gradivo, s katerim se za območje, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, opredelijo varstvene usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti.

2 SPLOŠNI DEL

Vsebina splošnega dela naravovarstvenih smernic, določena v 98. členu ZON, je prikazana v splošnih naravovarstvenih smernicah. V nadaljevanju zato navajamo le vsebine, ki so v osnutku načrta upoštewane nepopolno, manjkajo, ali pa gre za dodatne vsebine, ki niso del prikaza prostora v prostorskem informacijskem sistemu in za njih v posebnem delu navajamo priporočila.

Območje OPPN se nahaja na območju pričakovanih naravnih vrednot **OPNV karbonati**.

Namen opredelitve območij pričakovanih naravnih vrednot je spremljanje posegov v naravo, zlasti zemeljskih del, pri katerih obstaja velika verjetnost odkritja novih naravnih vrednot, predvsem geoloških in podzemeljskih geomorfoloških. Namen spremljanja zemeljskih del je odkrivanje, zagotavljanje dokumentiranja, vrednotenje in ohranjanje na novo odkritih naravnih vrednot.

Habitatni tipi

Na območju obravnavanega plana kartiranje habitatnih tipov ni bilo izvedeno.

3 POSEBNI DEL

Glede na to, da je bilo izdelano Okoljsko poročilo za OPN Občine Divača (Oikos d. o. o., št. proj. 1193, marec 2014, dopolnjeno julij in oktober 2014) h kateremu je zavod izdal pozitivno mnenje o ustreznosti in skladnosti (mnenje št. 5-II-394/19-O-14/BFACG z dne 13.10.2014), naj se upoštevajo omilitveni ukrepi, določeni v okoljskem poročilu in njegovem dodatku za varovana območja, ki se nanašajo na območje OPPN.

Splošne in posebne naravovarstvene usmeritve so bile podane v splošnih naravovarstvenih smernicah, zato v nadaljevanju podajamo le konkretne usmeritve in priporočila.

3.1 *Konkretne usmeritve za varstvo sestavin biotske raznovrstnosti izven varovanih območij*

Velike zveri

Del območja predvidenega OPPN je še neizrabljenega v smislu pridobivanja mineralnih surovin ter sega v območje Slavenskega ravnika in v območje sklenjenega gozdnega prostora, ki je osrednji del teritorija tropa volkov (*Canis lupus*), ki se redno zadržujejo v tem gozdnem prostoru. Širši gozdni prostor predstavlja tudi enega izmed pomembnih reproduktivnih jeder volkov v Sloveniji. 3 kilometre od kamnoloma je bilo namreč zabeleženo leglo (Hubert Potočnik, ustno, 2012). Območje je pomembno tudi kot povezovalni koridor južnega dela Dinarskega prostora z zahodnim Dinarskim (Nanos, Trnovski gozd) in naprej v Alpski prostor, ne samo za volka, ampak tudi za rjavega medveda (*Ursus arctos*) in navadnega risa (*Lynx lynx*). Vse tri vrste velikih zveri so ogrožene (*Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (UL RS, št. 82/2002)*, zavarovane (*Uredba o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah (UL RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007)*) in evropsko pomembne vrste (vrste, ki jih varuje omrežje Nature 2000) (*Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), Uradni list RS 49/2004, 110/2004, 59/2007, 43/2008, 8/2012, 33/2013, 35/2013, 39/2013*).

Ugotavljamo, da bi predviden poseg pomenil:

- fizično izgubo habitata varovanih vrst, pa tudi še veliko večjo izgubo, ki bi jo prinesle motnje zaradi hrupa in osvetljevanja območja; motnja bi predstavljala umikanje iz območja zaradi hrupa in osvetljevanja ter tudi zaradi manjše uspešnosti pri lovu zaradi manj plena, ki se izogiba osvetljenim območje oz. spreminja svojo aktivnost;
- oteževanje ali celo preprečevanje migracije nekaterih zlasti bolj plašnih zveri (npr. volka in risa);
- povečan vpliv konflikta s človekom kar posledično vpliva na manjšo toleranco prisotnosti npr. volka in posledično večji odstrel.

Območje obstoječega kamnoloma se širi preko grebena imenovanega Slemena. Ker gre za širitev preko grebena ocenjujemo, da bo vpliv večji kot je bil do sedaj, ko je greben preprečeval širjenje hrupa in osvetljevanja proti severu in severovzhodu.

V zvezi z navedenim naj se upošteva:

- Posegi naj se načrtujejo na način, da se na območju ohranja ugodno stanje: habitate varovanih vrst naj se ohranja v takem stanju, ki bo zagotavljal dolgoročno ohranitev vrst.
- Upošteva naj se omilitvene ukrepe, navedene v Okoljskem poročilu za OPN Občine Divača:
 - o širitev naj se načrtuje tako, da se čim dlje ohranja zaslon grebena Slemena proti severu oz. severovzhodu, ki preprečuje širitev hrupa proti severu oz. severovzhodu;
 - o širitev kamnoloma od grebena Slemena proti severu oz. severovzhodu je možno izvajati izključno v dnevnem času in sicer med 9. in 15. uro.
- Območje izrabe mineralne surovine naj se ogradi na način, da bodo preprečeni padci živali v območje, kjer poteka izraba le te.

Priporočamo pa tudi sledeče:

- V času delovanja kamnoloma naj se izvaja monitoring v zvezi ugotavljanjem vplivov in morebitnih negativnih posledic za vrste velikih zveri, zlasti za volka. Na podlagi tega, naj se delovanje kamnoloma in s tem povezano rudarsko pravico prilagodi ugotovitvam.
- Gozdna in grmiščna vegetacija je habitat ogroženih in zavarovanih ptic npr. velike sinice (*Parus major*), zaradi tega dajemo priporočilo, da se lesnata vegetacija odstranjuje izven spomladanskega časa. Odstranjevanje lesne zarasti se lahko izvaja od avgusta do januarja.
- Zaradi varstva habitatnih tipov naj se morebitne zasaditve izvajajo z lokalnimi travnimi mešanicami, sadikami ali semeni.
- Zaradi varstva habitatnih tipov naj sanacijski posegi predvidevajo tudi odstranjevanje morebitnih invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst.

3.2 Konkretna usmeritve za varstvo posebnega varstvenega območja (območja Natura 2000)

Pridobivanje se nahaja v območju daljinskega vpliva na Natura 2000 območja:

- POO, pPOO Trnovski gozd - Nanos (SI3000255)

Območje je pomembno kot habitat številnih ogroženih in zavarovanih vrst, tudi velikih zveri volka (*Canis lupus*), medveda (*Ursus arctos*) in risa (*Lynx lynx*).

- POO Javorniki Snežnik (SI3000231)

Območje je pomembno kot habitat številnih ogroženih in zavarovanih vrst, tudi velikih zveri volka (*Canis lupus*), medveda (*Ursus arctos*) in risa (*Lynx lynx*).

Na Natura območja so možni naslednji vplivi:

- Posegi in daljinski vpliv zaradi hrupa in osvetljevanja v ohranjen strnjen gozdni prostor, ki deluje kot kvaliteten koridor med območji Nature 2000 (Javorniki – Snežnik in Trnovski gozd – Nanos) bi lahko pomenili prekinitve selitvenih koridorjev ali poslabšanje stanja na selitveni poti velikih zveri (npr. volka, risa in medveda). Pričakovati pa je tudi povečan vpliv konflikta s

človekom kar posledično vpliva na manjšo toleranco prisotnosti npr. volka in posledično večji odstrel.

V zvezi z navedenim naj se upošteva usmeritve navedene v poglavju **Konkretne usmeritve za varstvo sestavin biotske raznovrstnosti izven varovanih območij**.

3.3 Varstvena priporočila za ravnanje na območju pričakovanih naravnih vrednot

Med zemeljskimi deli lahko pride do odkritja podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot (jame, brezna). Za zagotavljanje ustreznega varstva podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot med gradnjo je ob odkritju jame, brezna potrebno upoštevati določila 22. člena Zakona o varstvu podzemnih jam (Uradni list RS, št. 2/04), ki se navezuje na 74. člen ZON. Ta določa, da je ob odkritju jame potrebno takoj obvestiti Ministrstvo za okolje in prostor, Agencijo RS za okolje. Lastnik zemljišča, na katerem je bila najdena jama, ali fizična ali pravna oseba, ki izvaja dejavnost med katero je prišlo do najdbe, je dolžan omogočiti raziskavo jame. Hkrati mora jama zaščititi pred uničenjem ali poškodbo.

4 POGOJI

V postopku sprejemanja prostorskega akta je treba pridobiti mnenje o sprejemljivosti prostorske ureditve z vidika varstva narave - **naravovarstveno mnenje**. Brez naravovarstvenega mnenja ali obvestila, da izdelava naravovarstvenih smernic ni potrebna, ni mogoče sprejeti prostorskega akta (šesti odstavek 97. člena ZON).

Naravovarstveno mnenje izda organizacija, pristojna za ohranjanje narave, ko prejme zahtevo pripravljavca akta. Tej zahtevi je treba priložiti **končni predlog tega akta** ter ustrezno **obrazložitev**, kako je pripravljavec ob pripravi akta upošteval naravovarstvene smernice (sedmi odstavek 97. člena ZON).

Besedilo končnega predloga prostorskega akta naj smiselno povzame oz. vključi določila varstva narave, ki so podana v naravovarstvenih smernicah.

V postopku pridobitve gradbenega dovoljenja se upošteva 105. člen ZON.

Morebitna vprašanja in dodatna pojasnila v zvezi z vsebino naravovarstvenih smernic naslovite na Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Nova Gorica, Delpinova 16, 5000 Nova Gorica (tel. 05 33 05 310).

Pripravile:

Anica Cernatič Gregorič, prof. geogr. in zgod.
Naravovarstvena svetnica

Bojana Fajdiga, univ. dipl. biol.
Višja naravovarstvena svetovalka

Martina Stupar, univ. dipl. ing. geol.
Naravovarstvena svetnica

Vodja OE:

Mirjam Gorkič, univ. dipl. biol.
Visoka naravovarstvena svetnica

dr. Darij Krajčič
Direktor